

Големите разходи за директиви и контрол

Ние всички можем да не се съгласим колко да намалим замърсяването, но със сигурност трябва да се съгласим да го намалим по възможно най-евтиния начин. Тъй като почистването при минимални разходи е точно същото като максимизирането на почистването при даден разход, минимизирането на разходите трябва да се апелира дори към тези, които не обичат да мислят за разходите за защита на околната среда.

Отбелязах миналия месец, че редуцирането на замърсяването при минимални разходи изисква (1) всеки замърсяващ да намали своето замърсяване, колкото е възможно по-евтино и (2) пределният разход за намаляване на замърсяването трябва да е един и същ за всички замърсяващи. Докато задоволяването на тези две условия е идеал, който никога не може да бъде постигнат напълно, американската Агенция за защита на околната среда (АЗОС) (*U.S. Environmental Protection Agency (EPA)*) разчита почти изцяло на политически подход, който гарантира, че разходите за защита на околната среда са много по-големи, отколкото е необходимо. АЗОС използва подхода “директиви и контрол”, който разчита на директиви (или команди) за това как и колко замърсяващите да контролират замърсяването си. Аз ще посоча проблемите с този подход в тази статия, която ще ни даде база, с която да сравним пазарния подход, който ще дискутирам в бъдещите си статии.

АЗОС никога не може да се сдобие с цялата необходима информация, за да разбере най-евтиния начин за редуциране на замърсяването за всеки от голям брой замърсяващи. И дори ако по чудо тя наистина има тази информация, тя няма да я използва по подходящ начин по причини, които ще обясня. Не е изненадващо тогава, че наредбите на АЗОС не вземат предвид различните обстоятелства. Вместо това АЗОС обикновено налага еднакви регулации за твърде различни ситуации, като така правят незаконно за замърсяващите да контролират замърсяването по възможно най-евтиния начин. Представете си, че федералното правителство завземе производството на обувки и направи всички обувки в един размер. Смешно, нали? Но не по-смешно от някои от последствията от “производството” на АЗОС на команди за контрол на замърсяването от типа - един размер подхожда на всички.

Например, една от наредбите на АЗОС постановява 30 процента от притока от органични вещества да бъдат почиствани в заводите за обработка на отпадъци – вероятно защитима регулация в повечето случаи. Но не и в Анкърдж, Аляска, където са благословени с част от най-чистата вода в света, защото идва от близките ледници. Представителите на Анкърдж помолиха АЗОС да се откаже от това право, тъй като техният необработен поток е по-чист от обработения поток в повечето юрисдикции и премахването на 30 процента от почти нищо ще изисква изграждането на завод за отпадъци, струващ \$135 милиона. АЗОС отказа. Така представителите на Анкърдж изхвърляха рибни вътрешности във водата и след това изчистаха повечето от тях – така надвишаваха изискването от 30 процента с голяма разлика. Данъкоплатците в Анкърдж спестиха купища пари и изискванията на АЗОС бяха задоволени, но водата вече е по-мръсна от преди.ⁱ

Наредбите от типа един размер подхожда на всички очевидно възпира замърсяващите да защитят околната среда по повечето разходно-ефективни начини. На хората, които са най-близо до ситуацията и знаят повече за редуцирането на замърсяването си, трябва да бъде позволено да използват това знание да намалят замърсяването колкото е възможно по-евтино.

Ако АЗОС престане да казва на хората как да редуцират замърсяването, а просто колко да го намалят, всеки замърсяващ ще види би могъл да използва своето локализирано знание по най-евтиния възможен начин. Това ще представлява подобрене спрямо

преобладаващата практика на налагане на еднакви подходи за контрол на замърсяването. Но се изисква повече от позволение на хората да редуцират замърсяването при най-малък разход, за да се минимизира този разход. АЗОС също трябва да изисква модел на редуциране, който изравнява пределните разходи за редуциране за всички замърсяващи.ⁱⁱ

АЗОС никога не би могла да събере цялата необходима информация, за да определи колко да трябва да намали замърсяването си всяка фирма, за да постигне модела на минималния разход. Информацията е твърде разпръсната и чувствителна към местните обстоятелства и е твърде податлива на промяна, за да бъде събирана, обработвана и актуализирана във вид подходящ за използване от АЗОС. Затова агенцията оперира в информационен вакуум и не може да настрои фино командите си за да съответстват на местните обстоятелства, дори и ако го желаше. А тя не би желала. Дори ако АЗОС имаше цялата необходима информация за определяне на модела с минимални разходи за редуциране на замърсяването, политическите съображения ще осигурят неподходящото и използване.

Тиранично и несправедливо?

Моделът за редуциране с минимални разходи обикновено изисква някои замърсяващи (редуциращите при ниски разходи) да намалят твърде малко. Това изглежда тиранично и несправедливо, тъй като последствията от различията в пределните разходи за намаляване на замърсяването трудно се обясняват по сбит и убедителен начин. (Ако подобни обяснения бяха лесни, пределната стойност на икономистите би била дори по-ниска, отколкото е вече.) Така че всеки опит да се принудят някои фирми да намалят замърсяването си много повече от другите, е сигурен начин да се мотивират замърсяващите да лобират сред политиците и бюрократите да намалят контролните си изисквания. Тези усилия за лобиране ще бъдат не само скъпи, но и ефективни и в резултат ще имат икономически много малко общо с намаляването на замърсяването. Например, фирма, която трябва да редуцира замърсяването си в голяма степен, защото може да го направи евтино, може да бъде в район, чиито представител в Конгреса оглавява комитет, който може да влияе върху бюджета на АЗОС. Вярва ли някой, че в такава ситуация АЗОС ще постави целта за намаляване на замърсяването с минимални разходи като основна в бюджета си? Разбира се, че не!

Ясно е доказателството, че подходът на команди и контрол на АЗОС пропуска възможности да намали значително разходите за постигане на дадено равнище на контрол на замърсяването. Например, изчислено е, че пределният капиталов разход за почистването на килограм биологически необходим кислород (БНК) (*biological oxygen demand - BOD*) – стандартен измерител на замърсяването на водата – варира от цент за една фирма до \$59.09 за друга.

С други думи, ако първата фирма намали БНК с един килограм повече, докато втората го намали с един килограм по-малко тогава ще бъдат спестени \$59.08 без влошаване на качеството на водата.ⁱⁱⁱ Спестяването ще нараства като първата фирма продължава да заменя редуцирането на БНК с другата, докато всяка има достигне еднакъв разход за редуциране. Общото спестяване ще бъде значително във всеки от голям брой ситуации.

ⁱ Виж Thomas J. DiLorenzo, "Unfunded Federal Mandates: Environmentalism's Achilles Heel?" *Contemporary Issues Series 62*, Center for the Study of American Business, December 1993.

ⁱⁱ Очевидно, това условие трябва да бъде изпълнено за всеки тип замърсяване, като се правят възможни приспособявания, които се извършват, когато вредата от даден замърсител варира, в зависимост от това къде се изхвърля.

ⁱⁱⁱ Този и други примери са дискутирани в Roger Meiners and Bruce Yandle, eds., *Taking the Environment Seriously* (Lanham, Md.: Rowman & Littlefield Publishers, Inc., 1993), Chapter 8.